

Per e-mail naar:
raad@ groningen.nl; griffie@ groningen.nl; inge.jongman@ groningen.nl

Gemeente Groningen
t.a.v. college van burgemeester en wethouders en
de gemeenteraad van Groningen
Postbus 30026
9700 RM Groningen

Datum
20 april 2021

Ons Kenmerk
ht/vni

Betreft / Onderwerp
toekomstige opzet Huishoudelijke Hulp Groningen

Uw Kenmerk

Doorkiesnummer
06 534 84 231

E-mail
helga.tienkamp@fnv.nl

Geacht college, leden van de raad,

Na het lezen van de stukken over de toekomstige opzet van de Huishoudelijke Hulp in Groningen willen wij onze zorgen en kritiek met u delen. Dit met als doel dat het uiteindelijk te nemen besluit zal voldoen aan goede en voldoende zorg voor de cliënten en de juiste arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden voor de Hulp in het Huishouden.

Ervaringen FNV Zorgactiepunt Groningen

Na veel klachten van huishoudelijke hulpen en FNV-leden die zelf of in hun omgeving geconfronteerd werden met een op bezuinigingen gestoelde herindicatie huishoudelijke hulp, heeft de FNV in 2016 het Zorgactiepunt in het leven geroepen.

Vanaf die tijd hebben onafhankelijke cliëntondersteuners (OCO's) van de FNV meer dan 200 keer mensen bijgestaan bij het keukentafelgesprek, het zo nodig formuleren van klachten en/of het opstellen van bezwaarschriften.

Volgens de Wmo hebben mensen, als ze zelf hun huishoudelijke taken niet (meer) kunnen verrichten, recht op een schoon en leefbaar huis. Dit is door de gemeenteraad in 2019 met de invoering van het HHM normenkader herbevestigd. Wethouder Jongman stelde de raad toen tevens gerust, dat binnen het HHM normenkader, voor de cliënten en huishoudelijke hulpen, ook vanaf 2020, tijd ingeruimd zou zijn, om koffie te drinken en "de dingen van de week" door te nemen.

Wat hebben we echter de afgelopen jaren achter de voordeur als OCO gezien:

- In 2015 werden veel cliënten gekort tot maximaal 3 uur HH 1;
- Vanaf 2018 werd de HH1 van 3 uur in het kader van bezuinigingen omgezet in een algemene voorziening van 2 uur en 30 minuten. Wederom een korting van 30 minuten;
- Afgelopen jaar is er in Groningen weer een herindicatie- en bezuinigingsgolf over de huishoudelijke hulpafhankelijken gespoeld. De algemene voorziening werd weer omgevormd tot een maatwerkvoorziening. De van buiten ingehuurde "herindicatoren" kwamen in huis binnenvallen met de boodschap dat de gemeente moest bezuinigen en dat de cliënten nu nog eens 25 minuten moesten inleveren op hun huishoudelijke hulp.

Eén en ander betekent, dat de mensen die in die voorbije periode afhankelijk zijn geweest van huishoudelijke hulp van 3 uur inmiddels 55 minuten hebben moeten inleveren. Dat is een derde van de tijd. Dat terwijl met het stijgen van de leeftijd de gezondheid er doorgaans niet op vooruitgaat. Daarbij komt nog dat een grote groep noodgedwongen in dezelfde woning moest blijven wonen, omdat verhuizen naar een verzorgingshuis geen optie meer was. Die zijn immers gesloten.

Dit heeft als resultaat, dat de huishoudelijke hulpafhankelijken ontevreden zijn en de hulpen vermoeid en gefrustreerd op hun laatste benen lopen.

Ervaringsonderzoek

Stelden wij als FNV in 2017 al vraagtekens bij de door de gemeente gehanteerde methodiek bij het cliëntervaringsonderzoek Wmo; nu breekt ons bij het alternatief ervaringsonderzoek 2020 helemaal de klomp.

Hoe kan nu, begin 2021, de gemeente Groningen, aan de hand van een in het najaar van 2020 uitgevoerd alternatief ervaringsonderzoek, concluderen dat de huishoudelijke hulpafhankelijken tevreden zijn over de geboden zorg?

Een onderzoek bij 14 mensen bij een geherindiceerde populatie van 3000 mensen!

Onze ervaring bij de herindicaties van de afgelopen jaren en zeker het afgelopen jaar staat volledig haaks op de bevindingen van dit "onderzoek".

De mensen zijn gelaten, ontevreden en bang voor wat er komen gaat. Ze zien dat hun huis minder schoon wordt, hun hulpen zich een slag in de rondte moeten werken en bang zijn hun vertrouwde hulp en eerste aanspreekpunt tegen eenzaamheid kwijt te raken.

Tijdens ons werk als OCO hebben we ervaren dat de mensen niet bekend zijn met, of geïnformeerd zijn over hun recht op ondersteuning bij toepassing van het nieuwe HHM-normenkader. Hen wordt alleen verteld dat dit normenkader met het oog op bezuinigingen is ingevoerd.

Bij vrijwel alle herindicaties waar wij als onafhankelijk cliëntondersteuner aanwezig waren, bleven de betrokkenen hun vorige indicatie aan minuten houden of werden extra minuten juist toegekend.

De afgelopen tijd worden we benaderd met verzoeken om opnieuw een indicatie aan te vragen. Omdat de gebruikers van huishoudelijke hulp slechts een telefonische herindicatie hebben gehad vanwege corona, werden ze er door de gemeente niet op gewezen dat ze ook in deze omstandigheden, recht hadden op een OCO.

Het gevolg was dat veel mensen zonder OCO of iemand anders e.e.a. niet konden overzien, begrijpen of hebben verstaan. Met alle gevolgen van dien.

Afschaffing van een schoon en leefbaar huis?

We begrijpen niet dat een college dat zegt een beleid te voeren waarin de burger centraal staat, telkens weer op de Wmo-voorziening schoon en leefbaar huis voor mensen met een HH1 denkt te kunnen "beknibbelen" en puur vanuit financiële overwegingen de huishoudelijke hulpafhankelijken daarmee het recht denkt te kunnen ontzeggen op dat schoon en leefbare huis.

Indiceren door commerciële aanbieders

Nu overweegt het college de Indiciestelling te laten verrichten door commerciële aanbieders in plaats van WIJ. Hierdoor plaatst de gemeente zich nog verder op afstand van de burger en vermindert hierdoor haar controlemogelijkheden en het waarborgen van goede hulpverlening. Haar controlemogelijkheden laten nu al, in de samenwerking met WIJ, tekortkomingen zien. De door WIJ opgestelde indicatieplannen worden door de gemeente klakkeloos overgenomen. Daarbij worden de aanvullende gegevens van de huishoudelijke hulp cliënten, als onderdeel van het door hen ondertekende plan, consequent genegeerd.

Naast onze twijfel of de commerciële aanbieders wel over dezelfde expertise beschikken van de WIJ-consulenten, zullen zij geneigd zijn niet op basis van ondersteuningsbehoefte van de burger, maar op basis van financiën te gaan indiceren. We merken nu al dat een aanbieder via WerkPro mensen inzetten met behoud van uitkering om de kosten te drukken.

En wat staat ons te wachten als het uurtarief wordt afgeschaft bij gebiedsgerichte inkoop? De commerciële aanbieders zullen naar verwachting de vervanging van huishoudelijke hulpen tijdens vakanties en ziekte niet regelen en zodoende de hulpvragers in een vervuild en onleefbaar huis achterlaten.

Geen concurrentie op cao lonen

Wmo is een zorgwet, het gaat over zorghulp. De AMvB stelt dat de zorg cao van toepassing is. Bij hulp bij het huishouden zijn de aanbieders aan de cao VVT gebonden. De Wmo is geen schoonmaakwet. Wij zijn onaangenaam verrast dat de functie van schoonmaker wordt voorgesteld in plaats van de functie hulp in het huishouden bij HH1, met als argument dat deze cao goedkoper is voor de gemeente. In het stuk wordt geschreven dat de schoonmaakcao goedkoper is omdat de uurlonen lager liggen dan in de cao VVT. Het is een hypocriet voorstel, de raad heeft in 2020 een motie aangenomen die pleit voor verhoging van het minimumloon. Hoe valt dit dan te rijmen. Het maximum uurloon voor een huishoudelijke hulp conform de cao VVT (HBH salarisschaal) is op dit moment nog geen € 14,00 bruto. De overheid heeft de publieke taak om de markt tot voorbeeld te dienen en concurrentie op cao-loon te voorkomen.

Wij zullen de ontwikkelingen in de opzet voor de huishoudelijke hulp in Groningen nauwgezet volgen en worden graag betrokken bij hoe dit verder vorm wordt gegeven. Dit in het belang van de inwoners van Groningen die zorg nodig hebben én in het belang van de mensen bij de zorgaanbieders en bij WIJ Groningen werken.

Hoogachtend,
i/o

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Hans Alderkamp', is positioned below the salutation.

FNV Zorgactiepunt Groningen
Hans Alderkamp

FNV Zorg en Welzijn
Helga Tienkamp